

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การผสมกลมกลืนทางสังคม และวัฒนธรรมของชาวไทย

เชื้อสายเวียดนามในจังหวัดสกลนคร

ผู้วิจัย : นางเฟื่องฟ้า ถัมภดี

สาขา : ภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงและสาละวินศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิทธิชัย สาเอี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

: รองศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

: รองศาสตราจารย์ อรุณรัตน์ วิเชียรเขียว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.เพื่อศึกษาภูมิหลังของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในจังหวัดสกลนคร 2.เพื่อศึกษาการผสมกลมกลืนทางสังคม และวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามที่อาศัยในจังหวัดสกลนคร 3.เพื่อศึกษาการปรับตัวของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามที่อาศัยในจังหวัดสกลนครและ 4.เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในเขตเทศบาลนครสกลนคร กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยผู้อาวุโส ผู้นำชุมชน และหัวหน้าครอบครัว ประชานชนชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม โดยเลือกจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 60 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก สันทนากลุ่ม การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม รวมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักฐานต่าง ๆ แล้วจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ภูมิหลังของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในจังหวัดสกลนครนั้น มีทั้งกลุ่ม “ญวนเก่า” ที่อพยพเข้ามาก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 และ “ญวนใหม่” ที่อพยพเข้ามาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยอพยพผ่านมาทางจังหวัดอุบลราชธานี อุดรธานี หนองคาย นครพนม มุกดาหาร สกลนคร และมาตั้งหลักแหล่งอยู่ในบริเวณถนนรัฐพัฒนา ประชาราษฎร์ ยุวพัฒนา และถนนเปรมปรีดา

การผสมกลมกลืนของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามนั้นเกิดจากปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านวัฒนธรรม ด้านสังคม ด้านการศึกษา ซึ่งปัจจัยดังกล่าวทำให้ชาวไทยเชื้อสาย

ก

เวียดนามมีการดำเนินชีวิตคล้ายกับชาวไทยภาคอีสานซึ่งเป็นการผสมกลมกลืนแบบยวดยาว (two-way process)

การปรับตัวของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามแบ่งออกเป็น 4 รุ่น คือ การปรับตัวรุ่นบุกเบิก การปรับตัวรุ่นกลาง การปรับตัวรุ่นสงคราม และการปรับตัวรุ่นปัจจุบัน

อัตลักษณ์ของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในจังหวัดสกลนครนั้นถ่ายทอดออกมาในด้านระบบครอบครัว ด้านการใช้ภาษาเวียดนาม ด้านอาหาร ด้านการแต่งกาย และด้านการรวมกลุ่มกันเพื่อประกอบกิจกรรม

The Title	: The Social and Cultural Assimilation of Vietnamese-Thais in Sakon Nakhon Province	
The Author	: Mrs. Fuangfah Laimanee	
Program	: Mekong and Salween River Basin Studies	
Thesis Advisors	: Asst. Prof. Sittichai Sah-iam, Ph.D	Chairman
	: Assoc. Prof. Sompong Witayasakpan, Ph.D	Member
	: Assoc. Prof. Aroonrat Wichienkiew	Member

ABSTRACT

The objectives of this investigation were to examine the background of Vietnamese-Thai immigrants in Sakon Nakhon Province, to investigate their socio-cultural assimilation processes, to find out about their adjustment to the new environment, and to explore their racial identity. The population involved in this investigation was Vietnamese-Thai residents in Muang District and the sample group included 60 residents, including the elderly, community leaders, household leaders, and chair of the Vietnamese-Thai Association. The data were collected by means of in-depth interviews, focus groups, participatory and non-participatory observation, and documentary research.

The results of this investigation revealed that the immigrants were categorized into two groups: the "old" Vietnamese migrating before the Second World War and the "new" Vietnamese migrating after the Second World War. Their migration routes were through Ubon Ratchathani, Udon Thani, Nong Khai, Nakhon Phanom, Mukdahan, and Sakon Nakhon Provinces. Their settlements were on Ratphathana, Pracharat, Yuwaphathana, and Prempreeda Roads.

Their assimilation was due to socio-cultural, political and educational factors. These factors caused the immigrants to lead a similar lifestyle to the local people, which was a two-way process of assimilation.

Regarding the adjustment of the Vietnamese, Thais was divided into four generations, namely the pioneers, the median, the World War II, and the present time. With regard to their racial identity, it was expressed through their family system, language use, food, dress, and group formation to participate in activities.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย สาเอี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ วิทิตศักดิ์พันธุ์ และ รองศาสตราจารย์ อรุณรัตน์ วิเชียรเขียว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอดจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาในการตรวจสอบเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยในครั้งนี้และขอกราบขอบพระคุณในความกรุณา ของคณาจารย์สาขาวิชาวิชาภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและสาละวินศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.อนาโณ โรเจอร์เป็ลติเยร์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำมาโดยตลอดจนสำเร็จเรียบร้อย และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ ประสาทวิชาแก่ผู้วิจัยตลอดการศึกษาตามหลักสูตรภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและสาละวินศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ หัวหน้าครอบครัวและประชาชนชมรมชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นกลุ่มตัวอย่างและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอขอบคุณ คุณ ศิริศักดิ์ อภิศักดิ์มนตรีที่ให้คำปรึกษา แนะนำมาโดยตลอดจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยระลึกเสมอว่า ความสำเร็จของการวิจัยในครั้งนี้ มีผลมาจากความรัก ความสามัคคี ความไว้วางใจ ความจริงใจ ความปรารถนาดีและความเป็นเอกภาพจากทุกท่าน

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นระดับปริญญาเอกสาขาวิชาภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและสาละวินศึกษาที่ ให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา

เฟื่องฟ้า ลัษมณี